

JO NESBØ

DOKTOR

PROKTOR

A KONEC SVĚTA.

MOŽNÁ.

≡ KNIHA ZLIN

Doktor Proktor a konec světa. Možná... (3)

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

☰ KNIHA ZLIN

Jo Nesbø

Doktor Proktor a konec světa. Možná... (3) – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

trix

JO NESBØ

DOKTOR PROKTOR
A KONEC SVĚTA. MOŽNÁ.

JO NESBØ

DOKTOR
PROKTOR
A
KONEC SVĚTA.
MOŽNÁ.

Ilustrace Per Dybvig
Překlad Jiří Váňa Stigen

≡ KNIHA ZLIN

Svetová válka a škytání

Na noční Oslo padal sníh. Veliké, zdánlivě nevinné vločky se snášely z oblohy na městské střechy, ulice a parky. Hlasatel předpovědi počasí by vám jistě pověděl, že sněhové vločky jsou jenom zmrzlý déšť padající z mraků. Fakt je ten, že si tím nikdo není tak úplně jistý. Sněhové vločky by se klidně mohly snášet třeba z měsíce, který občas vykoukl trhlinaми v mracích a vrhal nadpřirozené světlo na spící město. Vločky dopadající na asfaltové prostranství před radnicí se ihned rozpouštěly a odtékaly k nejbližšímu víku od kanálu, otvorem dolů a dál po kapkách do potrubí, které je poté rozvádělo do celé kanalizační sítě rozprostírající se křížem krážem kdesi dole, hluboko pod Oslem.

Nikdo si není úplně jistý ani tím, co se nachází dole v kanalizačním světě. Pokud byste byli ale tak hloupí a odvážní, že byste téhle prosincové noci sešplhali dolů, zadrželi dech a byli zticha jako pěna, jistě

byste zaslechli lecjaké prapodivnosti. Kapání vody, srkání potrubí, šramocení krys, kuňkání jedné žáby a – pokud byste měli jó smůlu – zvuk obrovských čelistí, které s vrzáním rozevřely chřtán o velikosti nafukovacího kruhu na koupání, zvuk tekoucích anakondích slin, a vzápětí – ohlušující ránu zaklaplých čelistí. A pak, mí drazí smolaři, by bylo zaručeně po vás. Dejme tomu, že byste však takovou smůlu neměli. To byste pak téhle noci zaslechli jiné zvuky. Zvuky, které by vás překvapily. Zaklapnutí vaflovače, prskající máslo, tiše mumlající hlasy, otevření vaflovače. A hned nato: mlčenlivé přežvykování.

Sněžení však postupně ustalo. Přežvykování taky. Lidé v Oslu se pomalu probouzeli do nového dne a ve tmě a sněhové břečce vyráželi za prací či do školy.

A zatímco paní učitelka Strobeová začala vyprávět svým žákům o druhé světové válce, na kopci opatrně vykouklo bledé zimní slunce, které už zase zaspalo.

Líza seděla v lavici a koukala na tabuli. Paní Strobeová na ni napsala SVETOVÁ VÁLKA. Zapomněla připsat háček nad písmeno E. Měla napsat světová válka. A Líze – která si na správný pravopis dost potrpěla – to vadilo natolik, že jen s obtížemi dávala pozor, když paní Strobeová vyprávěla, jak Němci v roce 1940 napadli Norsko a jak se s nimi několik málo hrdinů dokázalo vypořádat takovým způsobem, že Norové vyhráli válku a mohli si zazpívat: „Vyhráli jsme, vyhráli jsme, vy-hrá vy-hrá vy-hráli jsme.“

„A co jako dělali ti ostatní?“

„Bulíku, když se chceme na něco zeptat, zvedáme nejprve ruku!“ napomenula ho přísně paní Strobeová.

„Zvedáte, to je fakt,“ odpověděl Bulík. „Ale nepřijde mi, že byste proto dostali nějaké lepší odpovědi. Moje metoda, paní Strobeová, je chopit se slova...“ Ten malinký a docela pihovatý zrzek jménem Bulík zvedl droboučkou dlaň a pohyboval s ní ve vzduchu, jako by sbíral neviditelná jablka. „...nějak takhle! Chopit se slova, udržet jej, zmocnit se jej, dát slovům křídla a nechat je letět k vám...“

Paní Strobeová předklonila hlavu a s vytřeštěnými očima civěla přes brýle, které po jejím dlouhém nose sklouzly ještě o centimetr dál. A Líza ke svému zděšení spatřila, že se paní Strobeová napřahuje ke svému pověstnému úderu o stůl. Zvuk toho plesnutí budil doslova hrůzu. Říkalo se, že se po něm prý rozbředli i dospělí chlapi a maminky křičely na celé kolo *maminko*. Když se nad tím ale Líza zamyslela, říkal to vlastně Bulík, takže nebylo stoprocentně jisté, že to byla stoprocentní pravda.

„Co dělali ti, kteří nebyli hrdinové?“ zopakoval Bulík svou otázku. „Odpovězte, má předrahá učitelko, jejíž krásu předčí pouze vaše moudrost. Odpovězte a napojte nás z číše vědomostí.“

Paní Strobeová nechala s povzdechem klesnout svou dlaň. A Líze se zdálo, že za vši tou přísností spatřila letmé škubání v koutcích úst. Paní Strobeová nebyla zrovna z těch, kdo by to přeháněl s úsměvy či jinými zářivými výrazy ve tváři.

„Norové, kteří nebyli za války hrdinové,“ začala, „oni... ehm, fandili.“

„Fandili?“

„Fandili hrdinům. A králi, který uprchl do Londýna.“

„Takže vlastně nedělali nic,“ namítl Bulík.

„To není tak jednoduché,“ odvětila paní Strobeová. „Všichni nemůžou být hrdinové.“

„Proč ne?“

„Co proč ne?“

„No proč nemůžou být všichni hrdinové?“ zeptal se Bulík a hodil zrzavou ofinou, která mu čouhala sotva přes okraj lavice.

V následném tichu zaslechla Líza křik a škytání z vedlejší třídy. Bylo jasné, že jde o toho nového učitele dílen, který se jmenuje Gregor Galvanus a kterému prostě říkají jen pan Škytal, protože se vždycky, když je vystresovaný, rozškytá.

„Trulsi!“ zapištěl Gregor Galvanus zoufalým falzetem. „Škyt. Tryme! Škyt.“

Líza slyšela Trulsův škodolibý smích, neméně škodolibý smích jeho dvojčete Tryma, běžící kroky a rozletění dveří.

„Každý nemá vlohy stát se hrdinou,“ pokračovala paní Strobeová. „Většina lidí si chce pěkně v poklidu dělat to své, aniž by je ostatní příliš otravovali.“

Většina žáků ve třídě ale přestala poslouchat a zírala místo toho ven z oken, kde na zasněženém školním dvorku zahlédli běžícího Trulse a Tryma. Žádná hezká podívaná to nebyla, neboť Truls a Trym byli pěkní tlouštíci a v běhu se jim kalhoty třely o stehna. Jejich pronásledovatel nepůsobil o nic elegantněji. Shrbený pan Škytal klopytal v poklusu s nohama do x a v dopoledním slunci vypadal jako nemotorný los v papučích. Za jeho shrbený klopytavý poklus mohla kolečková židle, kterou měl pan Škytal zdánlivě přirostlou k zadku kalhot. Paní Stro-

beová se podívala z okna a těžce vzdychla: „Bulíku, mám obavy, že někteří jsou zkrátka jen úplně obyčejní lidé bez špetky smyslu pro hrdinství.“

„Co je s tou židlí?“ zeptal se Bulík tiše.

„Vypadá, jako by mu ji někdo přišil ke kalhotám,“ odpověděla se zívnutím Líza. „Podívejte, teď vběhl na náledí..“

Papuče Gregora Galvania, alias pana Škytala, začaly podkluzovat. A hned nato spadl. Přímo na zadek. A jelikož měl zadek připevněný k židli a židle měla kolečka a kolečka byla dobře promazaná a školní dvorek se svažoval dolů z kopce, na jehož konci byl Dělový potok, stal se znenadání z pana Škytala nedobrovolný pasažér na kolečkové židli řítcí se z kopce stále větší a větší rychlostí.

„Proboha,“ vyjekla zděšeně paní Strobeová, když zahlédla zběsilou jízdu svého kolegy, který se řítí až na samý konec světa, nebo přinejmenším školního dvorku.

Několik vteřin panovalo takové ticho, že bylo slyšet rachocení koleček na náledí, šoupání zoufale brzdicích papučí s hladkou podrážkou a do toho všeho šílené škytání. Poté narazila židle s učitelem dílen do sněhové závěje na konci školního dvorku. Závěj jako by vyletěla do vzduchu a vzápětí se po ní jen bíle zaprášilo. A nejen po ní. Židle a Gregor Galvanus byli dočista fuč!

„Muž přes palubu!“ zaburácel Bulík, vyskočil na lavici a přeskakoval z jedné lavice na druhou až ke dveřím. A ostatní se hnali za ním. Včetně paní Strobeové. A než napočítáte do tří, byli všichni venku. Až na Lízu. Ta stála s křídou v ruce u tabule a nad písmenko E připsala háček. SVĚTOVÁ VÁLKA. Tak, a je to. Načež vyklouzla ven i ona.

To už ale paní Strobeová spolu s jedním učitelem vyhrabávali Gregora Galvania připevněného i nadále k židli ze sněhové závěje.

„Gregore, jste celý?“ zeptala se paní Strobeová.
„Škyt,“ vypadlo z Gregora. „Oslepl jsem!“
„Ale kdepak,“ uklidňovala jej paní Strobeová
a jedním prstem mu vyškrábala sních napěchovaný
za brýlemi. „Ták...“

Galvanus zmateně pomrkával, a když ji konečně
spatřil, zrudl. „To jste vy, paní Strobeová?! Škyt!“

„To je teda nadělení,“ řekla Líza Bulíkovi, který do-
běhl na místo jako první. Dokonce tak rychle, že ho
stačil pokrýt prachový sních, který Galvanus rozvířil.
Bulík neodpovídal. Pouze upřeně zíral směrem k Dě-
lovému potoku.

„Děje se něco?“ zeptala se Líza.

„Když jsem dorazil, zahlédl jsem něco támhle dole.
Přilepil se na to prašan.“

„Přilepil se na co?“

„No to právě nevím. Jakmile prašan roztál, zmize-
lo to.“

Líza vzdychla. „Bulíku, měli bychom brzo něco
provést s tou tvou přebujelou fantazií. Doktor Prok-
tor by možná mohl vynaleznout něco na tlumení
výplodů fantazie.“

Bulík vymrkal sních zpoza očních víček a chňapl ji
za ruku. „Pojď!“

„Bulíku...“

„Pojď,“ nedal se Bulík a zatáhl si zip u bundy.

„Jsme uprostřed vyučovací hodiny!“

To ale Bulík nějak nepobral. Už se totiž vrhl po bříše do hlubokého sněhu a sklouzával dolů ze strmého svahu směrem k zamrzlému potoku.

„Bulíku!“ volala Líza a brodila se za ním. „Dolů k potoku chodit nesmíme!“

Mezitím už byl Bulík na nohou a vítězoslavně ukazoval na něco ve sněhu.

„Co je to?“ zeptala se Líza a popošla blíž.

„Stopy,“ odpověděl jí Bulík. „Stopy chodidel.“

A Líza opravdu ve sněhu spatřila hluboké stopy chodidel. Vedly dál až na led, který byl pokryt jen tenkou vrstvou sněhu.

„Někdo prostě přešel potok,“ pronesla Líza. „A co má být?“

„Podívej se ale na ty stopy,“ vybídl ji Bulík. „Zvířecí nejsou. Souhlas?“

Líza si v hlavě promítla všechny zvířecí stopy, které kdy v hodinách přírodopisu viděla. Tlapky, drápy, vraní stopy. Tyhle se ale žádným z nich nepodobaly. Takže souhlasně přikývla.

„A nejsou to ani stopy bot nebo holínek,“ pokračoval Bulík. „To je mi záhada...“

Ťapkal po stopách až na led.

„Počkej!“ vyjekla Líza. „Co když pod tebou ten led..“

Bulík ji ale neposlouchal. Když došel v pořádku na druhou stranu, otočil se: „Tak jdeš, nebo ne?“

„Tebe sice led unesl, ale pro mě může být příliš tenký;“ šeptala Líza, která se strachovala, aby je nezahlédla ze školního dvorku paní Strobeová.

„Co?“ zakřičel Bulík.

Líza ukázala na led.

Bulík si ukázal prstem na hlavu. „Zapoj trochu ten svůj burákový mozeček! Podívej se na ty stopy! To, co tudy prošlo, je mnohem větší než já a ty dohromady!“

Líza nesnášela, když Bulík předstíral, že je chytřejší než ona. Dvakrát si zlostně dupla do sněhu. Myslela na to, co asi řekne tatínek velitel nebo – ještě hůře – maminka velitelová, až dojde domů s poznámkou od paní učitelky Strobeové. Tohle si rozhodně nepřeje.

A stejně přes led přešla. Tak to prostě chodí, když máte tu smůlu, že vaším nejlepším kamarádem je čistě náhodou klučina jako Bulík.

Stopy vedly ve velkém kruhu Lískovým lesem, což byl vlastně jen nepatrný hlouček přívětivě vyhlížejících stromků, přes Lískový most, zpět na školní dvorek a po schodech nahoru do tělocvičny. Otevřeli dveře a vešli dovnitř.

„Hele,“ ukázal Bulík na mokré otisky na podlaze. Ovšem jak postupně procházeli chodbou a šatnami, stávaly se otisky stále méně zřetelnými. Když nakonec stanuli v prázdné tělocvičně, zmizely dočista i jejich poslední zbytky.

„Tady už to mělo suché nohy,“ poznamenal Bulík a čenichal kolem sebe.

„A co jako myslíš tím *to*?“ zeptala se Líza a zadívala se na prapor školního orchestru, který stál opřený o zeď za žíněnkami a starým gymnastickým koněm. Orchester, v němž Líza s Bulíkem hráli, tady mívá zkoušky. Prapor měl modrou barvu a jméno orchestru do něj bylo vyšito zlatými písmeny: DÖLGENSKÝ SKOLNÍ ORCHESTR.

Bulík se vydal opět k východu a Líza pádila za ním. Neboť přestože byla chytré a odvážné děvče, které v žádném případě nevěří na strašidla, obluďy a jiné bludy (pche! a kdo by jako v deseti letech

na něco takového věřil, běželo jí hlavou), nechtěla tu zůstat sama. Bylo tam uvnitř totiž něco, z čeho se jí ježily chloupky na krku, něco, co tak úplně nesedělo a díky čemuž si připadala jako v nějakém snu.

Před sněhovou závějí na školním dvorku stála ředitelka školy a hlasitě se dožadovala, aby jí někdo sdělil, kdože to panu Galvaniovi přišel zadek kalhot k sedátku od židle. Bulík a Líza stáli úplně nahoře na schodech do tělocvičny a pozorovali děti vrha-

jící vyděšené pohledy nejprve na ředitelku a pak na Trulse a Tryma, kteří se o sebe opírali rameny a se zkříženýma rukama vrhali nazpět své varovné pohledy.

„Na Trulse a Tryma si nikdy nikdo žalovat netroufne,“ posteskla si Líza.

„Paní Strobeová bude mít asi pravdu,“ přidal se Bulík. „Většina lidí si chce pěkně v poklidu dělat to své, aniž by je ostatní příliš otravovali.“

Vtom zazvonilo na hodinu. Anebo na přestávku. Líza měla každopádně jasno v jedné věci. Tenhle den začínal být hodně podivný.

A ještě podivnějším se stal v poslední vyučovací hodině, kdy Líze došlo, co jí v tělocvičně nesedělo. Ta myšlenka jí udeřila do hlavy jako jedna ze sněhových koulí, které po ní vždycky házeli Truls a Trym. Prapor školního orchestru! Prapor se zlatě vyšívaným názvem, který už viděla nejmíň stokrát. DØLGENSKÝ ŠKOLNÍ ORCHESTR. Potíží je v tom, že na praporu, který ráno spatřili v tělocvičně, bylo napsáno DØLGENSKÝ SKOLNÍ ORCHESTR. Chyběl tam háček nad písmenem S. Líze přeběhl mráz po zádech. Jak je to možné?

Zazvonilo na konec vyučování a Líza s sebou odvedla Bulíka do prázdné tělocvičny, kde si teď prohlíželi starý prapor školního orchestru. Bulík s obtížemi hláskoval nápis:

„D-Ø-L-G-E-N-S-K-Ý Š-K-O-L-N-Í O-R-CH-E-S-T-R.“

„Předtím tam ale ten háček chyběl!“ trvala Líza na svém celá rozhozená. „No namouduši!“

Bulík přiložil konečky prstů k sobě a obrátil se k ní: „Milá zlatá, doktor Proktor by možná mohl vynaleznout něco na tlumení výplodů tvé fantazie.“

„To nejsou žádné výplody fantazie!“ křičela Líza zoufale.

Bulík ji přátelsky poklepal po zádech. „Sem si dělal prču. Víš, Lízo, v čem se my dva lišíme?“

„Nevím. Nebo vlastně jo. Skoro ve všem.“

„Lišíme se, drahá Lízo, v tom, že jakožto tvůj kamarád vždy slepě věřím všemu, co mi říkáš.“

„To proto,“ pokračovala Líza, „že já na rozdíl o tebe vždycky mluvím pravdu.“

Bulík si zamyšleně prohlížel prapor. „Myslím, že je načase, abychom se poradili s našimi kamarády.“

„Bulíku, my žádné *kamarády* nemáme. Kromě nás máme jen jednoho!“

„Podle mě už to zní jako pěkná partička kamarádů,“ prohlásil Bulík a zkoušel si pískat tón z prvního oddílu skladby *Starý lovecký pochod*. A Líza neodolala a přidala se k němu pískáním svého klarinetového partu.

A za hudebního doprovodu *Starého loveckého pochodu* odpochovali ze školy do Dělové ulice, kolem Lízina červeného domku, kolem Bulíkova žlutého domku hned naproti, až do toho prapodivného modrého pokřiveného domku, který se krčil úplně na konci ulice, téměř schovaný pod sněhovými závěsemi, a ve kterém bydlel jejich jediný kamarád. Přebrodili se sněhem okolo holé hrušně a zakleпали na dveře, poněvadž zvonek byl ještě stále pokažený.

„Doktore Proktore!“ volal Bulík. „Otevřete!“

2. kapitola

Balanční boty a měsíční chameleoni

Dveře od domu doktora Proktora však nikdo neotvíral.

„Kde jenom může být?“ mručel Bulík a nakukoval dovnitř otvorem pro vhazování pošty.

„Támhle,“ ozvala se Líza.

„Kde?“

„Támhle nahoře.“

Bulík se otočil po směru Lízina ukazováčku.

A na samém hřebenu střechy spatřil balancovat vysokého hubeného muže v profesorském svrchníku s růžovými ochrannými sluchátky na uších. Kráčel malilinkatými krůčky s rukama před sebou.

„Doktore Proktore!“ zakřičel Bulík ze všech sil.

„Neslyší tě,“ sdělila mu Líza. „Má na uších Dvojohluchovač.“

Dvojohluchovač – neboli Dvojohluchovací Ochranná Sluchátka Doktora Proktora – je věc, kterou profesor vynalezl, aby ochránil sluch před

ranami jiného svého vynálezu: Prdonautího Prášku Doktora Proktora.

Líza uplácala sněhovou kouli a mrštila ji po něm. Dopadla na střechu přímo před profesorem, který sebou trhl a začal tam nahoře provádět jakýsi prapodivný tanec. Máchal pažemi jako lopatami a posunul si růžová sluchátka, takže mu jedno z nich zakrývalo oko.

„Co to tam vyvádíte?“

„Já... já mávám pažemi,“ křičel profesor a mával jimi ještě víc. „A ohýbám horní část těla...“ dodal sténavě, zatímco se jeho vytáhlé a hubené tělo naklánělo ze strany na stranu. „A ztrácím rovnováhu!“ vykřikl a najednou byl fuč.

Líza a Bulík na sebe vyděšeně pohlédli. A pak se rozběhli okolo domu.

„Haló? Haló?“ volala Líza.

„Haló? Professore? Haló!“ volal i Bulík.

„No haló, tady jsem,“ zaznělo suše a dutě z díry ve sněhu, odkud trčely ven dvě ruce. „A teď, jestli už je to velké haló za námi, dočká se tu člověk možná i nějaké té pomoci.“

Líza a Bulík ho uchopili každý za jednu ruku a podruhé během tohoto podivného dne byl dospělý člověk vytažen ze sněhu. I když, jak se to vezme. S tou dospělostí to zas tak žhavé nebude. Doktor Proktor vesměs vynalézá takové docela dětinské, děsné

legrační a v dospělém světě bohužel nikterak užitečné věci. Ale co na tom, když má zahradu s hrušní, dva dobré kamarády, a navíc je zasnouben s nejhodnější a – pokud mu jeho začouzené brýle na plavání, které má neustále na očích, dovolují posoudit – nejpůsobivější dámou v celém Oslu, Julietou Margarínovou.

„Proč máte na uších ta sluchátka?“ zeptala se Líza, když pomáhali doktoru Proktorovi na nohy.

„Mrzly mi uši a čepici jsem nenašel. Děje se něco?“

Líza mu pověděla, co se přihodilo na školním dvorku.

„No podívejme se, Gregor Galvanus,“ řekl doktor Proktor a oprášil si sních z rozčuchaných vlasů. „Jó, to je panečku stvoření.“

„Vy znáte pana Škytala?“ divil se Bulík. „Truls a Trym mu přišli kalhoty k židli náramně ošklivými křížovými stěhy. To vám teda povím, být učitelem dílen je dneska docela o hubu. Stejně by mě zajímalo, jak se jim podařilo, aby si ničeho nevšiml.“

Proktor si povzdechl. „Chudák Gregor asi usnul.“

„Žádný učitel přece neusne uprostřed vyučovací hodiny,“ namítla Líza.

„Ale ano, teda pokud jste stvoření, které by ve skutečnosti mělo být v zimním spánku,“ vysvětloval Proktor.

„Co je to?“ zeptal se Bulík a ukázal na Proktorovy nohy.

„To je,“ začal profesor a podíval se na červené a oranžové vysoké boty s modrými tkaničkami, „můj nový vynález. Balanční Boty Doktora Proktora. Koukněte...“ Nadzvedl jedno chodidlo a ukázal jim podrážku. „Je to párek starých boxerských bot, do nichž jsem umístil magnetické čočky. S jejich pomocí se dá balancovat úplně na všem. Stačí nastavit tady to otočné kolečko.“

Na nártu bylo připevněno obyčejné otočné kolečko ze sporáku. Líza četla možnosti nastavení:

PROVAZ

LANO SLACKLINE

ZAHRADNÍ PLOT

MOST

HŘEBEN STŘECHY

„Paráda!“ zajásal Bulík. „Můžu je vyzkoušet?“

„Můj drahý Bulíku, zatím ne. Ještě je musím trošinku zdokonalit, aby byly... ehm, no prostě dokonalé.“

„Tak proč jste v nich teda chodil po střeše?“ zeptal se Bulík drobátko uraženě. Ze všeho nejradši totiž testoval ty vynálezy doktora Proktora, které nebyly tak úplně dokonalé.

„Potřeboval jsem seřídit anténu,“ ukázal Proktor na střechu, kde se proti bledé zimní obloze rýsovaly rovné černé čáry obrovské televizní antény. „Nechytám už skoro žádný televizní kanál.“

Líza vzdychla: „Ale drahý pane profesore! Vy jste ještě nepostřehl, že televizní vysílání je teď digitalizované? Žádná z těch starých antén už přece nefunguje.“

Doktor Proktor nadzvedl jedno obočí a pohlédl na Lízu. Pak se podíval na anténu na střeše a nakonec na hodinky. „Ten čas ale letí, to vám povím. Jinak všechno oukej?“

„Co prosím?“ nechápala Líza.

„No, jestli je všechno v pořádku?“

„Zahlédl jsem něco zmizet, když roztál sníh,“ ozval se Bulík.

„To sníh většinou dělá, když roztaje,“ podotkl se zívnutím Proktor. „Nic jiného?“

„Na praporu školního orchestru chyběl háček nad písmenem S,“ prohodila Líza.

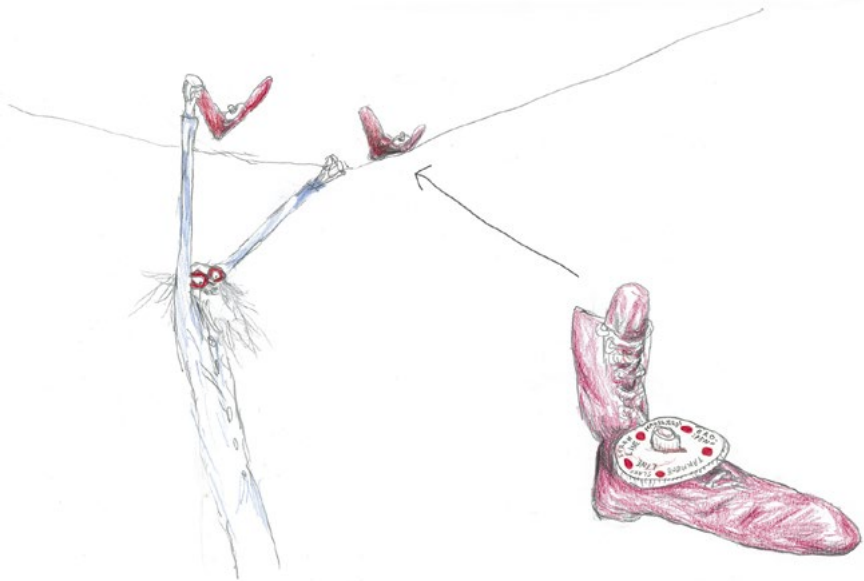
„Vypadá to, že konec světa je na spadnutí,“ řekl Proktor suše a pomalu se belhal sněhem ke dveřím svého domku.

„Napadá vás, co bychom měli udělat?“ zeptala se Líza.

„Pochopitelně,“ vypadlo z Proktora.

„A co teda?“

„No přece to co vždycky. Karamelový pudink.“

„Takže,“ chopil se Proktor slova u kuchyňského stolu poté, co společně zhtli půl druhého metru dlouhý karamelový pudink.

Na kuchyňské lince stál model vrtulníku, který Proktor používal na šlehání krému, opékač topinek na rychlosušení palčáků a ponožek a jeden hrnc na vaření rybí polévky, do něhož vyvrtal velkou díru, jelikož nemohl rybí polévku ani cítit.

„Něco jsi zahlédl,“ pokračoval Proktor.

„Jo,“ přikývl Bulík a hlasitě si říhl. „Pardon.“

„To nic. Hlavně že ti chutnalo. A cos teda zahlédl?“

„Těžko říct. Celé to bylo jakoby pokryté sněhovým popraškem z té srážky Gregora Galvania se sněhovou závějí. Zahlédl jsem jen nějaký obrys. Pak ale

sníh roztál a to pod ním se najednou stalo neviditelným.“

„Obrys člověka, nebo zvířete?“

„Nevím. Každopádně jsem v životě nespatriil zvíře, kterému by patřily takové stopy. A stopy lidských chodidel, botasek nebo holínek to taky nebyly. Přišlo mi, jako by to na nohou mělo...“ Bulík svraštil jedno oko a vypadal, že docela usilovně přemýšlí, co to ty nohy mohly jenom na sobě mít.

„Hmm,“ přemítal Proktor. „A ten prapor, o kterém byla řeč, tomu chyběl háček nad písmenkem S ve slově školní? Jenže jakmile jste se vrátili zpátky do tělocvičny, už tam ten háček zase byl?“

Líza přikývla.

Doktor Proktor se poškrábal na bradě.

„Ponožky!“ vykřikl Bulík.

Líza a Proktor na něj pohlédli.

„Byly to stopy po ponožkách,“ pokračoval Bulík. „Znáte přece takové ty stopy, když se čvachtáte někde venku, pak přijдете domů, vyzujete si boty a přejdete podlahu v mokrých ponožkách!“

„Ponožkový zloděj,“ zašeptal si Proktor sám pro sebe. „Řečová vada, měsíční...“ Vtom náhle zmlkl, jako by si uvědomil, že vedle něj ještě pořád sedí Líza s Bulíkem.

„Ponožkový zloděj?“ vypadlo z Lízy i Bulíka zároveň.

„Řečová vada!“ vyhrkl Proktor. „Měl jsem na mysli... no, že trpím vadou řeči, ráčkování a tak.“
Náhle ukázal ven z okna: „Páni! Podívejte se, začalo sněžit!“

Vykoukli ven. A namouduši, venku se sypaly drobné sněhové vločky.

Líza pohlédla na doktora Proktora: „Co je zač ten ponožkový...“

„Mimochodem, dělám teď na jednom novém vynálezu,“ skočil jí do řeči doktor Proktor. „Jedná se o zmutovaného křížence vánočního stromku a normálního smrčku, na kterém porostou baňky, papíroví andělíčky a vánoční osvětlení. Stačí jen uříznout nazdobený stromek a postavit jej do obývacího pokoje. Co vy na to?“

Bulík kroutil hlavou. „Špatný nápad. Největší švanda je, když si člověk nazdobí stromek sám!“

„Opravdu?“ podívoval se Proktor.

„Jako že se Bulík jmenuju,“ řekl Bulík a vyškrábal talířek. „Nemohl byste spíš vynaleznout něco, aby se Dølgenský školní orchestr dal vùbec poslouchat?“

„To bude asi nemožné,“ podotkl doktor Proktor. „Co třeba vánočka s příchutí karamelového pudinku?“

„Nóóó, teď jste na to kápl!“ zajásal Bulík a pokoukoval po zbylém kousku karamelového pudinku na podnose. „Jestli si už nikdo nedá, já bych si třeba ještě...“

„Proktore,“ ozvala se Líza. „Co jste myslel tím ponožkovým zlodějem?“

„Jaktěživ jsem o něčem takovém neslyšel,“ odbyl ji Proktor. „A vy taky ne.“

Líza se podívala na Bulíka. Tváře měl nafouklé jak dva balony a podnos s karamelovým pudinkem zel prázdnotou.

„Panečku, to je ale hodin,“ vyjekl doktor Proktor a nápadně hlasitě si zívł.

„Nepřijde ti, že se Proktor dneska večer choval nějak divně?“ zeptala se Líza Bulíka, když stáli venku na schodech.

„Ani ne,“ odpověděl Bulík, nahlas si říhl a na rtech se mu rozprostřel blažený úsměv.

„Že se vůbec ptám,“ řekla Líza a obrátila oči v sloup.

Když dorazila domů, snědla večeři, udělala domácí úkoly a zacvičila si na klarinet, zavolala na ni zedla z obýváku maminka, že už je načase, aby šla do hajan. Čemuž se Líza vůbec nebránila. Když si vyčistila zuby a sešla do obýváku, aby dala dobrou noc, seděli rodiče před televizí a sledovali nějaký zástup mužů a žen zpívajících z plných plic a naklánějících se dopředu a dozadu, až se jim dlouhé bílé hábity pohupovaly jako záclony v letním vánku. A Líza si uvědomila, jak touží po jaru.

„Na co se to díváte?“

„Tohle?“ ozval se její tatínek velitel. „To je soutěž pěveckých sborů SBORec. Sbor, který zvítězí, obdrží sto tisíc korun a padesát haléřů. Plus vlastní televizní pořad. Plus cestovní pobyt v jednom dánském kempinku.“

„Plus zdarma stříhání na půl roku u kadeřníka v městečcích Moss a Voss. Plus...“

„A kdo to zpívá teď?“ zeptala se Líza.

„Sbor Lea Tenorsena,“ zabručel otec.

„Kdo je Leo Tenorsen?“

„Kdo je Leo Tenorsen?“ zopakovala matka překvapeně. „Upřímně řečeno, Lízo, měla bys trochu častěji prolistovat bulvární tisk. Leo Tenorsen je přece zpívající chiropraktik z jihošvédského Jönkö-

pingu. Je to ten nejpohlednější sbormistr na jih od nejsevernějšího cípu Norska v Nordbotnu. No podívejte se, jaký je to fešák. Nechápu, že je ještě svobodný:“

„Co na tom není k pochopení?“ smál se tlumeně tatínek velitel.

Líza si prohlédla členy sboru, kteří otevírali ústa, zpívali a usmívali se. A pak šla spát.

Jakmile vlezla do postele, zhasla lampičku, zapnu-la baterku a posvítila s ní na okno ve žlutém domku naproti přes ulici. A jako obvykle se v něm rozsvítilo světlo a párek droboulinkých prstíků se pustil do stínového divadla. Vypadalo to, že hrdiny dnešního představení jsou škytající muž, jehož jízda končí srážkou, a nějaká žena s dlouhým nosem, která mu pomáhá na nohy. Zdálo se, že se ji muž pokouší políbit, ale ona jej od sebe odstrkuje. Líza se nahlas rozesmála. A úplně zapomněla, že zapomněla na to, co předtím zapomněla. A když bylo představení u konce, usnula Líza neobvykle rychle s obvyklým pocitem bezpečí. A nepostřehla, že venku přestalo sněžit a že zpod víka od kanálu v Dělové ulici začalo stoupat podivné mumlání. A stoupalo vzhůru k měsíci, který ospale mrkal na Oslo, zatímco si pobrukoval nějakou písničku.